



هشدار که از آن سوءاستفاده شد

یادداشت

سجاد پادام

مدیرکل سابق بیمه‌های اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی



طی روزهای گذشته پیرو صحبت‌های اینجانب درخصوص موضوع بحران در صندوق‌های بازنشستگی اتفاقی رخ داد که لازم دیدم، توضیحاتی در این رابطه ذکر کنم.

در فیلم منتشرشده بنده به جهت نگرانی برای آینده بخش مهمی از اقتصاد کشور گفته بودم که «ما برای اینکه یک وجب خاک از دست ندهیم ۳۰۰ هزار شهید دادیم حال چرا باید در سیاست‌گذاری حوزه بازنشستگی به نحوی عمل کنیم که مجبور شویم سرزوث کشوری مانند یونان را تجربه کنیم؟»

اما متأسفانه رسانه‌هایی که باید وظیفه‌شان آگاهی بخشی در جامعه باشد، برای جذابیت بخشی به تیتر و مخاطب بیشتر و بعضاً به منظور پیگیری مقاصد سیاسی خود مضمون را به نحوی منتقل کردند که گویی دولت بزودی به دنبال خاک‌فروشی است و متأسفانه مانع از شنیدن واقعیت بحران صندوق‌های بازنشستگی توسط همه مردم شدند.

در ادامه و پس از برکناری اینجانب نیز همین رسانه‌ها خط ایجاب فضای تقابل میان مدیران و مسئولان دولت را پیگیری نمودند که نشان از عدم توجه ایشان به مشکلات کشور و همچنان پیگیری اهداف سیاسی است.

اما تجربه یونان چه بوده؟ یونانیزه شدن یک اصطلاح تخصصی در ادبیات حوزه نظام بازنشستگی است و هشدار می‌دهد که اگر قوانین و فرایندهای نظام بازنشستگی با توجه به اصول علمی این حوزه تنظیم نشوند موجب افزایش سرسام‌آور هزینه‌های جاری و در نتیجه بحران در نظام اقتصادی وابسته شود و ایران ما هشدار یونانیزه شدن را می‌دهیم به برای تأمین هزینه‌های جاری خود اجازه چاپ پول نداشت و به همین دلیل ابتدا دست به استقراض زده و سپس مجبور به فروش بخشی از دارایی‌های خود از جمله تعدادی از جزایر خود شد.

این دلیل است که نظام بازنشستگی ایران شباهت بسیاری به یونان دارد و در حالی که کشور ما همچنان جوان و پنجره جمعیتی آن باز است صندوق‌های بازنشستگی به بودجه عمومی وابسته شود و از لحاظ نظامی امنیت‌های راهبردی مانند نسبت پشتیبانی و نسبت جایگزینی و تراز منافع و منابع فاصله بسیار زیادی با حالت استاندارد و مطلوب دارند.

اما آیا وقتی ما هشدار یونانیزه شدن را می‌دهیم عیناً منظورهای جاری و چراغ هشدار است؟ قطعاً خیر. چون ایران نسبت به یونان اولاً اجازه انتشار پول را دارد و از این طریق بخشی از کسری‌ها را جبران می‌کند (که خود می‌تواند موجب افزایش تورم گردد)، ثانیاً از نظر داشتن دارایی متنوع‌تر از یونان است و اینها می‌تواند امنیت‌هایی مانند نفت و مس و سایر مواد خام خود را بفروشد. هرچند که این جنس‌های انرژی عمومی و متعلق به همه مردم هستند و در دنیا مرسوم نیست که این جنس‌های برای انرژی‌های جاری و چراغ هشدار باشد. اینها می‌تواند امنیت‌های عمومی مانند بودجه‌های عمرانی و... در این محل استفاده شود. بنابراین عدم تدبیر و عدم اصلاح در قوانین حوزه بازنشستگی ممکن است ما را مانند یونان مجبور به جزیره‌فروشی نکند اما قطعاً می‌تواند ابترتورم یا آینده‌فروشی یا بحران‌فروشی و کاهش رفاه عمومی را در پی داشته باشد.

اما چه شد که به اینجا رسیدیم و آیا دولت سیزدهم عامل این مشکلات است؟ قطعاً خیر؛ دولت سیزدهم تنها میراث‌دار این مشکلات خارجی ایران با رشد بیش از ۱۷ درصدی نسبت به بازه زمانی مشابه در سال گذشته مواجه شده است. در فروردین امسال میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور بالغ بر ۱۰ میلیارد و ۴۷۱ هزار تن و به ارزش سده میلیارد و ۶۴۵ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل افزایشی ۱۷٫۷ درصدی در وزن و کاهش ۱۲٫۹ درصدی از نظر ارزش دلاری داشته است. همچنین میزان واردات کالاهای غیرنفتی این مدت با کاهش ۲۴٫۷ درصدی از نظر وزنی و ۱۳ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته به ارقام یک‌میلیون و ۸۲۹ هزار تن و ۸۷ میلیون دلار رسیده است.

حال این میراث شوم به دولت سیزدهم و دولت‌های آینده رسیده است و شرایط هم مدام در حال بدتر شدن است و هر سال سهم وابستگی صندوق‌های بازنشستگی به بودجه عمومی افزایش می‌یابد، بطوری که در ۱۰ سال اخیر رشد بودجه عمومی کشور ۵۷۰ درصد بوده اما رشد وابستگی صندوق‌ها به بودجه بالغ بر ۱۱۰۰ درصد بوده است، یعنی رشد هزینه‌های صندوق‌ها از رشد هزینه‌های کشور بیشتر است (جدود ۲ برابر) و بازپرداخت‌های این حداقل ۸ سال بیشتر از این دوره در سایر کشورهاست و همین دو مورد که ناشی از سیاست‌گذاری خلاف اصول علمی در گذشته است برای بحران شدن وضعیت تراز مالی صندوق‌های بازنشستگی گفایت می‌کند.

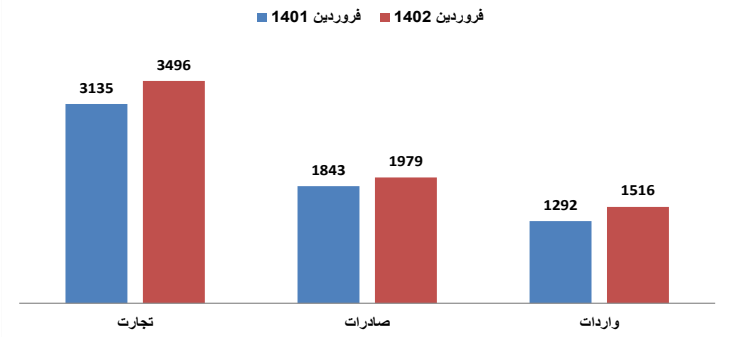
حال این میراث شوم به دولت سیزدهم و دولت‌های آینده رسیده است و شرایط هم مدام در حال بدتر شدن است و هر سال سهم وابستگی صندوق‌های بازنشستگی به بودجه عمومی افزایش می‌یابد، بطوری که در ۱۰ سال اخیر رشد بودجه عمومی کشور ۵۷۰ درصد بوده اما رشد وابستگی صندوق‌ها به بودجه بالغ بر ۱۱۰۰ درصد بوده است، یعنی رشد هزینه‌های صندوق‌ها از رشد هزینه‌های کشور بیشتر است (جدود ۲ برابر) و بازپرداخت‌های این حداقل ۸ سال بیشتر از این دوره در سایر کشورهاست و همین دو مورد که ناشی از سیاست‌گذاری خلاف اصول علمی در گذشته است برای بحران شدن وضعیت تراز مالی صندوق‌های بازنشستگی گفایت می‌کند.

سهم ۵۴ درصدی همسایگان در صادرات غیرنفتی ایران

تراز تجاری در فروردین امسال با ۱۵ کشور منطقه ۴۶۲ میلیون دلار به نفع ایران بود



تجارت غیرنفتی ایران با 15 کشور همسایه (میلیون دلار)



تجارت

گروه اقتصادی

eghtesad@irannewspaper.com

۸۷ میلیون دلار نیز کالا به کشور وارد شده که ۶۸ درصد وزن و ۴۹ درصد ارزش کالاهای وارده نیز از کشورهای همسایه بوده است.

رشد ۱۳۶ میلیون دلاری صادرات

برپایه این گزارش، میزان صادرات به کشورهای همسایه در فروردین امسال بیش از ۱۳۶ میلیون دلار افزایش یافته است. در فروردین ارسال ارزش صادرات ایران به این کشورها یک میلیارد و ۸۴۳ میلیون دلار بوده که این رقم در فروردین امسال به نزدیک ۲ میلیارد دلار رسیده است.

بر اساس آمارهای رسمی، تراز تجاری کشور در فروردین ماه مثبت ۵۵۸ میلیون دلار و نشان می‌دهد که با صادرات پنج میلیون و ۷۱۷ هزار و ۲۸۳ تنی به ارزش یک میلیارد و ۹۷۹ میلیون و ۴۱۷ هزار و ۶۴۶ دلاری به کشورهای همسایه و واردات یک میلیون و ۲۳۵ هزار و ۸۸۰ تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۵۱۶ میلیون و ۸۱۷ هزار و ۴۷۵ دلار از کشورهای همسایه و بیشینه بودن ۴۶۲ میلیون و ۶۰۰ هزار و ۱۷۱ دلاری صادرات نسبت به واردات از کشورهای همسایه، سهم مهمی در مثبت شدن تراز تجاری کشور در فروردین ماه داشته است.

خبرداران اصلی کالای ایرانی

در این ماه، عراق با خرید ۶۰۹ میلیون دلار (رشد ۴۲ درصدی)، ترکیه با ۵۵۰ میلیون دلار (رشد ۵۲ درصدی)، امارات با ۳۲۰ میلیون دلار (کاهش ۵۲ درصدی)، پاکستان با ۱۱۶ میلیون دلار (رشد ۴۱ درصدی)، افغانستان با ۱۵۰ میلیون دلار (رشد ۶ درصدی)، عمان با ۸۹٫۴ میلیون دلار (رشد ۲۰ درصدی) و روسیه با ۶۰ میلیون دلار (رشد ۱۶ درصدی) به ترتیب ۷ مقصد نخست صادرات کالاهای ایرانی در بین همسایگان بودند.

همچنین آذربایجان با خرید ۲۳۰۴ میلیون دلار (رشد ۱۴ درصدی)، ارمنستان با ۲۳۲ میلیون دلار (رشد ۱۴۴ درصدی)، ترکمنستان با ۲۷ میلیون دلار (رشد ۲۲ درصدی)، قزاقستان با ۱۲٫۵ میلیون دلار (رشد ۶۷ درصدی)، کویت با ۹٫۳ میلیون دلار (کاهش ۳۰ درصدی)، قطر ۶ میلیون دلار (کاهش ۲۰ درصدی) و بحرین با ۱۹۶ هزار دلار (کاهش ۵۸ درصدی)، در رتبه‌های بعدی مقاصد کالاهای صادراتی ایران در بین همسایگان قرار داشتند.

مهمترین فروشندگان کالا به ایران

در فروردین سال جاری، امارات با فروش یک میلیارد و ۹۰ میلیون دلار (رشد ۳۰ درصدی)، ترکیه ۴۹۶ میلیون دلار، بین ایران و ۱۵ کشور همسایه تبادل شد که نسبت به فروردین سال قبل ۲۶ درصد در وزن و ۱۱٫۵ درصد در ارزش با رشد همراه بوده است. بدین ترتیب تجارت کل با همسایه‌ها ۵ میلیون و ۵۵۵ هزار تن در فروردین امسال رسیده است. از نظر ارزشی هم در حالی که تجارت با این کشورها در فروردین ۱۴۰۱ بالغ بر ۳ میلیارد و ۱۳۵ میلیون دلار بود این رقم امسال به ۳ میلیارد و ۴۹۶ میلیون دلار رسیده است.

۵۴ درصد صادرات به همسایه‌ها

در اولین ماه امسال، ده میلیون و ۴۷۱ هزار تن کالا به ارزش سه میلیارد و ۶۴۵ میلیون دلار صادر شده که ۵۴ درصد وزن و ۵۴ درصد ارزش کالاهای صادر شده به مقصد کشورهای همسایه بوده است. یک میلیون و ۸۲۹ هزار تن کالا به ارزش سه میلیارد و

افزایش ۲۵۰ میلیون تومانی تسهیلات ساخت مسکن

با یکسان‌سازی مبلغ وام نهضت ملی مسکن، کمترین افزایش میزان وام برای تهران معادل ۱۰۰ میلیون و بیشترین افزایش برای سایر شهرها برابر با ۲۵۰ میلیون تومان است



رونق تولید مسکن با افزایش مبلغ تسهیلات ساخت

افزایش تسهیلات ساخت، مشارکت بخش خصوصی در برنامه نهضت ملی مسکن را بالا می‌برد

عکس: ابوالفضل نسایی

می‌دهد که این موضوع بر کنترل قیمت نهایی مسکن مؤثر است.

افزایش مشارکت بخش خصوصی

ایرج رهبر، عضو هیأت مدیره کانون سراسری انبوه‌سازان کشور در گفت‌وگو با «ایران» با استقبال از افزایش مبلغ تسهیلات ساخت مسکن گفت: افزایش تسهیلات رغبت بخش خصوصی برای ورود به برنامه نهضت ملی مسکن را افزایش می‌دهد. تأمین مالی، مهم‌ترین محور برنامه نهضت ملی مسکن است که بیشتر باید از سمت پرداخت تسهیلات تقویت شود.

وی افزود: متقاضیان این مسکن عموماً افسار ضعیف یا متوسط جامعه هستند، بنابراین با افزایش هزینه ساخت نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم آورده متقاضیان افزایش یابد، بنابراین چاره‌ای جز افزایش تسهیلات بانکی نداریم اما به شرطی که بانک‌ها مشارکت کنند و از پرداخت تسهیلات خودداری نکنند. عضو هیأت مدیره کانون سراسری انبوه‌سازان کشور گفت: تفکیک شهرها از نظر هزینه پرداخت تسهیلات ساخت (حدود ۲ سال) با توجه به نرخ تورم افزایش می‌یابد.

منابع آن بوده که دلیل آن نیز عدم اجرای تعهد پرداخت تسهیلات از سوی بانک‌ها است. طبق قانون جهش تولید مسکن، بانک‌ها موظف هستند ۲۰ درصد تسهیلات پرداختی را به بخش مسکن اختصاص دهند، به طوری که این میزان در سال اول اجرای قانون ۳۶ هزار میلیارد تومان بود و امسال نیز ۵۴۸ هزار میلیارد تومان است اما بر اساس اطلاعات دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی، بانک‌ها تاکنون حدود ۱۱۱ هزار میلیارد تومان قرارداد امضا کرده‌اند که شامل تسهیلات در قالب خودمالگی، نهضت ملی مسکن، مسکن روستایی و ودیعه مسکن است به این ترتیب در مجموع عملکرد تسهیلات‌دهی نظام بانکی به نهضت ملی مسکن حدود ۱۷ درصد بوده است. فعالان بازار مسکن این نگرانی را مطرح می‌کنند که با وجود افزایش تسهیلات ساخت تسهیلات ملی مسکن با توجه به اینکه بانک‌ها تعهدات قبلی خود را نپرداخته‌اند ممکن است تسهیلات جدید نیز با این بست بانکی مواجه شود.

در خصوص این اظهار نگرانی، مشاور وزیر راه و شهرسازی گفت: در آخرین جلسه شورای عالی مسکن، رئیس جمهور به‌عنوان رئیس این شورا تأکید کرد بانک‌ها در اجرای طرح نهضت ملی مسکن مشارکت بیشتری داشته باشند و امسال نیز در این راستا برنامه‌ریزی‌هایی شده است.

بر اساس آمار دفتر اقتصاد مسکن، اکثریت بانک‌های عامل توجهی به قانون و طرح نهضت ملی مسکن نداشته‌اند و از بین ۲۷ بانک و مؤسسه اعتباری، ۱۹ بانک زیر ۵ درصد از سهم تعیین‌شده توسط بانک مرکزی را پرداخت کرده‌اند و عملکرد ۹ بانک نیز صفر بوده است.

عملکرد ضعیف بانک‌ها در پرداخت تسهیلات نهضت ملی مسکن در حالی است که کارشناسان اقتصادی تأثیر وام ساخت را بر افزایش تولید مسکن قابل توجه می‌دانند. تسهیلات نهضت ملی مسکن در واقع تسهیلات ساخت است که به سازندگان برای ساخت تأمین می‌کند بنابراین پیشنهاد ما یکسان‌سازی وام ساخت بود تا مشکلات تأمین منابع در تمام کشور تا حدودی رفع شود.

ساخت ۴ میلیون مسکن با عنوان مسکن حمایتی در برنامه نهضت ملی مسکن است اما در دو سال اخیر مهم‌ترین مشکل پیشسرد این برنامه، تأمین

مبلغ تسهیلات جدید نهضت ملی مسکن و میزان افزایش این تسهیلات

شهر	مبلغ وام فعلی (میلیون تومان)	مبلغ وام جدید (میلیون تومان)
تهران	۴۵۰	۱۰۰
کلانشهرها	۴۰۰	۱۵۰
مراکز استان‌ها	۳۵۰	۲۰۰
سایر شهرها	۳۰۰	۳۵۰

مناقصه عمومی
شرکت نفت پارس در نظر دارد خرید پکیج ادتیو نفت پارس
سیدخ هیبریدی مورد نیاز پالایشگاه خود را از طریق مناقصه عمومی از شرکت‌های واجد شرایط خریداری نماید. لذا از کلیه متقاضیان محترم دعوت می‌شود از تاریخ درج آگهی به مدت ۱۰ روز کاری (تا ۱۴۰۲/۰۳/۰۴) به دبیرخانه شرکت نفت پارس به نشانی پالایشگاه نفت پارس واقع در کیلومتر ۳۳ جاده مخصوص تهران-کرج مراجعه و یا از طریق سایت شرکت نفت پارس به آدرس <http://www.parsoilco.com/fa/tender.html> نسبت به دریافت، تکمیل و تحویل اسناد اقدام نمایند.

- شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.
- عقد قرارداد مشروط بر حصول شرایط قانونی، بر مبنای اسناد مناقصه انجام خواهد شد.
- به پیشنهادهاى فاقد مهر و امضا، مهتم، مشروط و فاقد سیدره و پیشنهائیهایی که بعد از مهلت مقرر در آگهی واصل گردد، ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ساپا سیترون
SAIPA CITROËN CO.
آگهی مناقصه عمومی
شرکت ساپا سیترون در نظر دارد «تأمین سرویس ایاب و ذهاب پرسنل» خود را از طریق مناقصه عمومی به تأمین‌کنندگان واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر به سایت www.saipa-citroen.com مراجعه نمایند.

- نکته:** فرآیند ارزیابی متقاضیان، با توجه به شرایط مورد نظر شرکت ساپا سیترون انجام خواهد پذیرفت.
- محل دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهادات:** کاشان کیلومتر ۱۴ جاده اردستان، واحد خرید شرکت ساپا سیترون، تلفن: ۰۳۱-۵۵۸۱۸۱۰ و ۰۳۱-۵۵۸۱۸۲۵

معاونت خرید شرکت ساپا سیترون